

Levensbeschouwelijke kaders

scholen

Handleiding voor de praktijk

Vastgesteld op bestuursvergadering van 01 juni 2012

Inhoudsopgave:

1. Voorwoord.....	3
2. Kaders voor standpuntbepaling	4
4. Onderwerpen:	6
4.1. Feesten, herdenkingen en traktaties.....	6
4.2. Verjaardagen	6
4.3. Vader en Moederdag:	7
4.4. Valentijnsdag:	8
4.5. Nationale en internationale feestdagen:	8
5. Zang, dans en muziekonderwijs	9
6. Toneel (drama), humor	10
7. Magie.....	10
8. Kledingsvoorschriften.....	10
8.1 Kledingsvoorschriften voor het personeel:	11
8.2 Kledingsvoorschriften voor de leerlingen:	11
9. Bewegingsonderwijs.....	12
10. Seksuele voorlichting.....	13
11. Beeldende kunst (beelden, tekeningen en foto's)	14

1. Voorwoord

Iedere organisatie heeft een beschreven visie- en missieverhaal. Zo heeft stichting Noor zijn visie en missie op levensbeschouwing duidelijk beschreven en vermeld staan in o.a. alle schoolgidsen van de scholen. Ondanks deze beschrijving blijven ouders en zeker ook personeelsleden zich vragen stellen omtrent de kaders van de identiteit.

Om het voor iedereen zo duidelijk mogelijk te maken hebben we in dit document de Noor-kaders voor het zogenaamde zichtbare deel van de identiteit beschreven. Daarbij heeft het bevoegd gezag eerst onderling kaders voor discussie en consensus samengesteld en voor de uitwerking van de thema's naast de islamitische bronnen, de juridische kaders, in dit verband met name de kerndoelen voor het onderwijs als leidraad genomen.

Ook staat de identiteit in het licht van de kernwaarden van Noor en waardevormend onderwijs, de visie, missie en levensbeschouwelijke identiteit en de ontwikkeling van emotionele en sociale vaardigheden. Procesmatig staan de effectieve werking van hetgeen we voorstaan en de verantwoording die we daarover afleggen centraal. De kaders hoe tot consensus te komen, zijn beschreven in het eerste deel van dit document.

Diverse Islamkenners zijn geraadpleegd om vanuit de islamitische bronnen een analytische onderbouwing te geven voor de onderwerpen, die in het kader van de "levensbeschouwelijke identiteit" en binnen de opvoedkundige en educatieve doelen, besproken en afgestemd zijn. Daarbij is rekening gehouden met de context waarin de moslims en de islamitische scholen zich in Nederland bevinden.

Deze beschrijving is tot stand gekomen naar aanleiding van diverse studiebijeenkomsten met o.a. directeuren en de identiteitcommissies (ouders) van de Noor scholen. De scholen dienen vervolgens waar nodig en wenselijk binnen deze kaders en in samenwerking met alle geledingen verder vorm en uiting te geven aan het levensbeschouwelijke en vakspecifieke deel van de identiteit van de school. De uiteindelijke vorm dient altijd eerst vastgesteld te worden door het bestuur. Bij onenigheid neemt het bevoegd gezag na overleg en raadpleging een definitief standpunt in.

Het bevoegd gezag van Noor

2. Kaders voor standpuntbepaling

2.1. Het gegeven dat sinds het bestaan van de Islam diversiteit onder moslims ter discussie wordt gesteld en verschillen worden erkend, heeft het bestuur van Noor bij het zoeken naar consensus over levensbeschouwelijke kwesties als uitgangspunt genomen. Bij Noor worden de verschillen zowel in jurisprudentie (fiqh) als geloofsleer (aqidah) in acht genomen bij het bepalen van een standpunt over levensbeschouwelijke kwesties. De Koran en de Soennah vormen hierbij het uitgangspunt.

2.2. De betrokkenen blijven elkaar ondanks mogelijk onderlinge verschillen in interpretatie van de bronnen respecteren door elkaar de nodige ruimte te geven en elkaar volwaardig te blijven accepteren. Verschillen worden gezien als gunst en kunnen als meerwaarde dienen bij het waarborgen van eenheid in diversiteit.

2.3. Ter discussie stellen van de onderwerpen zullen op basis van argumenteren, overtuigen en op consensus gerichte intentie plaats moeten vinden.

Al 'amr bil-ma 'ruf wan-nahy 'an il-munkar. "Datgene wat goed is stimuleren of vestigen en dat gene wat fout is afraden of verwijderen".

La ikraha fi ad-dien; "Het accepteren van de religie of voorgeschreven levenswijze (Dien) geschiedt niet via dwang"

2.4. Regels voor de levensbeschouwelijke uiterlijkheden worden duidelijk herkenbaar, voelbaar en leefbaar gemaakt en toegepast.

2.5. Voor het tot stand komen van het levensbeschouwelijke deel van het identiteitbeleid van de Noor scholen worden meerdere Islam kenners benaderd en geraadpleegd. Zij moeten wel ingebed zijn in de Nederlandse samenleving en bij voorkeur affiniteit hebben met het onderwijs en de wetgeving op dat gebied. Het bevoegd gezag bepaalt welke Islamkenners benaderd worden voor advies en ondersteuning.

3. Kerndoelen in het onderwijs (bepaald door het ministerie van OC&W).

(hier zijn als algemeen kader voor het regulier onderwijs de onderdelen die met het levensbeschouwelijke deel te maken hebben opgenomen)

Bij het leren kennen van de wijze waarop mensen hun omgeving inrichten, spelen economische, politieke, culturele en sociale aspecten een belangrijke rol. Het gaat daarbij om datgene wat van belang is voor het geven van betekenis aan het bestaan.

Oriëntatie op jezelf en de wereld 'mens en samenleving':

- 1) De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.
- 2) De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consulent.
- 3) De leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger.
- 4) De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.
- 5) De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen, die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen, en ze leren respectvol om te gaan met verschillen in opvattingen van mensen.
- 6) De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.

Kunstzinnige oriëntatie:

- 7) De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
- 8) De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.
- 9) De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Bewegingsonderwijs

- 10) De leerlingen leren op een verantwoorde manier deel te nemen aan de omringende bewegingscultuur en leren de hoofdbeginselen van de belangrijkste beweging- en spelvormen te ervaren en uit te voeren.
- 11) De leerlingen leren samen met anderen op een respectvolle manier aan bewegingsactiviteiten deel te nemen, afspraken te maken over het reguleren daarvan, de eigen bewegingsmogelijkheden in te schatten en daarmee bij activiteiten rekening te houden.

4. Onderwerpen:

4.1. Feesten, herdenkingen en traktaties

Bij de start van nagenoeg alle islamitische scholen was gekozen om alleen de 2 grote islamitische feesten 'Id al Adha (de Offerfeest) en 'Id al Fitr (de Ramadanfeest) te vieren. Geboortedagen en verjaardagen zowel van onze profeet als die van ons personeel en onze leerlingen werden op school niet gevierd. De huidige praktijken op en om onze scholen heen komen daar niet meer mee in overeenstemming. Directies en het personeel worden daarmee geconfronteerd en vroegen het bestuur om duidelijkheid en consistent beleid.

Buiten de universele religieus islamitische feestdagen vieren c.q. herdenken een deel van de moslims ook diverse heilige dagen en nachten. Waaronder de geboorte van de profeet Mohammed (vrede zij met hem[vzmh]).

Bij Noor hebben wij de meest erkende herdenkingsdagen opgesomd en voor aandacht aan onze scholen voorgelegd. De scholen geven in relatie tot de achterban op eigen manier invulling aan.

4.2. Verjaardagen

Het vieren van persoonlijke verjaardagen is een gebruik, die tegenwoordig ook onder een deel van de moslims wordt geaccepteerd. In westerse landen is het niet ongebruikelijk om te zien dat iemand erg veel waarde of belang hecht aan de eigen verjaardag. Er wordt meestal iets speciaals verwacht op deze dag en als de dag niet voldoet aan de verwachtingen, dan geeft dat een gevoel van teleurstelling. Deze houding is vooral te danken aan het vieren van verjaardagen in de kindertijd. Jaar na jaar wordt het kind aangeleerd dat hij/zij op de geboortedag het middelpunt van aandacht is en overstelpt wordt met cadeaus.

De moslims

In de Islam wordt de mens geleerd om niet egocentrisch te zijn, noch te denken dat de wereld om hem draait of dat hij het middelpunt van de aandacht moet zijn. De nadruk ligt eerder op het bewustzijn van zijn relatie met zijn Schepper. Allah zegt dan ook dat wij moeten zeggen:

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

“Zeg: "Waarlijk, mijn gebeden en mijn offers, mijn leven en mijn dood, zijn allemaal voor Allah, de Schepper, Onderhouder van de Werelden.”

De Islam leert dat iemands geboorte, leven en dood van Allah afkomstig is en dit zijn dan ook geen zaken waarvoor iemand verheven of gefeliciteerd dient te worden. Het besef dat zijn geboorte en zijn dood, zijn leven en zijn onderhoud gunsten zijn van Allah, moet een gelovige bescheiden maken over zichzelf. Iemand moet juist in nederigheid Allah danken en zich eraan blijven herinneren dat hij zijn verplichtingen en verantwoordelijkheden ten opzichte van zijn Schepper naleeft. Niemand heeft het leven gekregen om zichzelf zo belangrijk te voelen dat het diegene volledig in beslag kan nemen. Het leven is juist om zijn rechtschapenheid, goedheid en rechtvaardigheid te beproeven.

Standpunt bestuur:

De ouders bepalen zelf of ze de verjaardag van hun kinderen vieren en nemen daarbij de volgende uitgangspunten/kaders van de school in acht. Het schoolpersoneel ziet daarop toe.

1. Dit soort aangelegenheden kunnen worden gebruikt om islamitische principes aan het kind bij te brengen. Het is mogelijk dat dit als een kans wordt gegrepen om na te denken over het afgelopen jaar, bezinning, Schepper danken of om zichzelf te beloven om het komend jaar (nog) beter te worden c.q. te presteren op school.

2. De opvoeders kunnen met hun kinderen praten over hun geboortedag, hen eraan herinneren dat zij op zulke dagen de zegeningen van Allah (extra) moeten gedenken en hem danken en lofprijzen dat Allah hun leven en leiding heeft geschonken en dat ze Allah dankbaarheid tonen voor Zijn gunsten, voorzieningen en zegeningen in hun leven.
3. Het verheffen van de verjaardag tot een heel belangrijk gebeurtenis of traktaties is iets wat niet wordt aanbevolen of aangemoedigd.

4.3. Vader en Moederdag:

Het staat buiten kijf dat iedere toegewijde moslim zijn ouders, in het bijzonder de moeder, het respect en eer moet geven die hun toekomt. Men moet trachten om plichtsgetrouwheid te tonen richting de ouders.

Naar aanleiding van de festiviteiten rondom de Vaderdag en zeker de Moederdag, die meer aandacht geniet, zijn er natuurlijk meningen ontstaan over de toelaatbaarheid ervan. Vanuit regelgevend perspectief is dit onderwerp onder hedendaagse geleerden een controversieel onderwerp geworden. Specifieke bronteksten over een concept van Vaderdag of Moederdag zijn er niet. Wel zijn er algemene richtlijnen te vinden over de status van ouders in de Quraan en de Soenah. Allah zegt in de Quraan:

"En jullie Heer heeft bepaald dat jullie niets dan Hem alleen aanbidden, en goedheid betrachten (goed doen) tegenover de ouders. Als een van de twee of beiden de ouderdom bereiken in jouw aanwezigheid, zeg dan nooit 'foei/oef' tegen hen, snauw hen niet af en spreekt tot hen een vriendelijk woord. En wees zachtmoedig voor beiden, en nederig en liefdevol, en zeg: O mijn Heer, schenk hun Genade, zoals zij mij opvoedden toen ik klein was" (Al-Israa 17 : 23-24)

Asmaa bint Abie bakr As-Saddieq (moge ALLAH tevreden met hen beiden zijn), vertelde: 'Mijn moeder kwam om mij te bezoeken, toen zij nog ongelovige was in de periode van de Boodschapper van ALLAH. Ik vroeg de Boodschapper van ALLAH ^{صلى الله عليه وسلم}: 'Mijn moeder is mij komen bezoeken en zij vraagt iets van mij. Mag ik haar gehoorzamen?' Hij ^{صلى الله عليه وسلم}antwoordde: 'Ja, wees vriendelijk naar je moeder toe.' (overgeleverd door Boechaarie en Moeslim)

Meningen erover zijn dus afgeleid van de eigen visie daarover. De terughoudendheid over de toelaatbaarheid ervan draait voornamelijk om twee punten:

- 1) Moederdag of Vaderdag als een feest beschouwen.
- 2) Het begrenzen van de taak om, op die specifieke dag, plichtsgetrouw te zijn richting de vader of de moeder, waarmee wordt geïmpliceerd dat gedurende het hele jaar er slechts één dag wordt uitgetrokken om (extra) liefde en aandacht te schenken aan de ouders.

Er zou nog een derde punt aan toegevoegd kunnen worden aangezien het binnen de westerse context over het algemeen gepaard gaat met commercialisering. Het kopen van speciale cadeaus lijkt een norm te zijn geworden.

Standpunt bestuur:

1. Het treft daarom geen blaam aangezien het niet in tegenstrijd is met de islamitische leerstellingen, noch kan het alleen maar worden gezien als een westerse mode om feesten te vieren.
2. Het is dus toelaatbaar op voorwaarde dat het tonen van dank, respect en eerbareid aan de ouders niet wordt beperkt tot die dag alleen.
3. Uiteindelijk beslissen ook hier de ouders in privésituatie of ze er iets mee willen doen of niet.

4.4. Valentijnsdag:

Omdat het bij leerlingen van de basisschool op hun leeftijd verkeerde opvattingen kan teweegbrengen over liefde en verkering, wordt daar op de Noor scholen geen aandacht aan besteed.

4.5. Nationale en internationale feestdagen:

Kaders bestuur: gebaseerd op de principe urf 'alles wat niet verboden is, is toegestaan'

1. In het kader van inburgering wat inmiddels is opgenomen in het onderwijscurriculum van alle scholen kunnen de nationale Nederlandse feestdagen zoals Koninginnedag en Bevrijdingsdag op een gepaste manier aandacht krijgen.
2. Vanwege de interculturele, interetnische samenstelling van onze ouders en onderwijskundige doelstellingen worden de bijzondere feestdagen, gebonden aan het land van herkomst, niet gevierd.
3. Jubilea van personeel, scholen en de stichting krijgen wel op gepaste manier aandacht.

5. Zang, dans en muziekonderwijs

De onderwerpen zang, muziek en instrumenten zijn sinds de oude tijden controversieel. Sinds de klassieke tijden tot aan het heden zijn er geleerden geweest die de toelaatbaarheid van bepaalde kunstvormen, waaronder muziek, hebben onderzocht. Met betrekking tot muziek, zang en het gebruik van muziekinstrumenten zijn er geleerden die dit onwettig (haram) hebben verklaard, terwijl anderen het toestaan (halaal), al dan niet onder bepaalde voorwaarden. Er kan lang of kort worden gesproken over de toelaatbaarheid ervan, maar het zal een lastig onderwerp blijven. Zeker in tijden waarin wij nu leven worden mensen continu op allerlei manieren geconfronteerd met verschillende soorten muziek. Er is moeilijk aan te ontkomen.

De groep geleerden behorend tot de eerste categorie halen ter veroordeling van muziek meestal overleveringen aan waarvan het verbod kan worden afgeleid vanwege de associatie met drinken, dansen, sensualiteit en onnuttige handelingen die slechts afleiden van het gedenken van Allah. De tweede groep beschouwt daarentegen alle vormen van muziek, die gevrijwaard zijn van onethische teksten en boodschappen als toelaatbaar.

De geleerden, die zang en muziek toelaten, focussen vooral op het gevolg van zang en muziek. Dit is af te leiden uit de vele teksten die iets vermelden over dit onderwerp. Wanneer er wordt gesproken over 'gevolg', dan bestaat er binnen het islamitisch recht het concept van *dharaa'ie*: de middelen die leiden tot een doel. Als toegestane middelen leiden naar een niet-toegestane handeling of gebruik, dan zou het middel verboden kunnen worden (*sadd al-dharia'ah*); oftewel het blokkeren of tegenhouden van wettige of geoorloofde middelen die uiteindelijk een onwettige of ongeoorloofde afloop als gevolg (zullen) hebben. Denk daarbij aan de invloed van bepaalde muziekclips bij de jongeren.

Zang (*ghinaa`*) of liederen kunnen in twee soorten worden verdeeld:

- 1) die een goede en zinvolle betekenis hebben (gedichten, etc.). De onschuldige inhoud staat voorop.
- 2) die zinloze teksten bevatten over sensuele liefdesverhalen, erotiek, vrouwen, overspel, agressie, etc. De onethische inhoud van de tekst is verwerpelijk.

Als het gevolg van muziek of zang leidt naar iets wat niet geoorloofd is in de Islam, dan is zang en muziek verboden. Vandaar dat de nadruk meer ligt op de tekstuele inhoud van liederen en op het gevolg van muziek.

Standpunt bestuur:

1. Geen algemeen verbod.
2. Islamitisch gezang an-nashied kan als alternatief worden genomen zolang de inhoud van de teksten geen zaken bevat die de grenzen te buiten gaan, zoals overdrijving in de status van de Profeet(vznh) of teksten die zelfs richting blasfemie gaan.
3. Moet een onderwijsondersteunend doel hebben (zoals muziek in een methode).
4. Instrumenten, zoals trommels en alles wat daarop lijkt, moeten mogelijk zijn.
5. Ontkenning schepping en onethisch taalgebruik mag in de teksten niet voorkomen.

6. Toneel (drama), humor

Algemene regel;

Drama, humor zijn toegestaan tenzij het geen teksten of onderwerpen bevat o.a. over sensuele liefdesverhalen, erotiek, overspel, agressie, discriminatie etc. De onethische inhoud van de tekst is verwerpelijk.

7. Magie

Bij magie moeten we echter een onderscheid maken tussen magie en uitvoeren van trucjes. In ons geval gaat het vaak om het behandelen van de onderwerpen die met magie te maken hebben. Met name het wel of niet geloven in magie. Op onze scholen dient het een educatieve doel te hebben, waarbij het informatief wordt behandeld, juist om de leerlingen met beide benen op de grond te houden en zulke zaken als fantasie te ontmaskeren. De kinderen moet duidelijk weten dat alles gebeurt met de wil van Allah en niet door middel van toverspreuken.

8. Kledingsvoorschriften

In het werkreglement van Noor zijn t.a.v. algemene kledingsvoorschriften diverse richtlijnen voor alle personeelsleden opgenomen. Hoofddoek voor niet-moslima's is niet verplicht gesteld. Noor breed werken er momenteel diverse niet-moslima's zonder hoofddoek op onze scholen. Bij gelijke kwalificaties kan de voorkeur alsnog uitgaan naar een moslima met hoofddoek. Daarbij dient diversiteit binnen personeel in acht te worden genomen. Ook voor het dragen van gezichtsbedekkende kleding heeft het bestuur een duidelijk standpunt ingenomen.

Standpunt bestuur:

1. De hoofddoek (hidjaab) kan bij gelijk gekwalificeerd personeel toegevoegde waarde hebben voor de identiteit van de school. Dit kan als voorkeur meegenomen worden tijdens werving- en selectieprocedure op school.
2. Vanuit praktische overwegingen is binnen schoolgrenzen en schooltijden elke vorm van gezichtbedekkende kleding voor het personeel en de leerlingen niet toegestaan.
3. Bij ouders met gezichtbedekkende kleding (die niet bekend zijn op school) wordt meldplicht toegepast bij het betreden van de schoolgrenzen. Indien de school het voor haar eigen veiligheid noodzakelijk acht, kan de desbetreffende persoon door een vrouwelijk personeelslid om gezicht- of stemidentificatie worden gevraagd. Bij de 1^e ontmoeting worden desbetreffende personen van deze regelingen op de hoogte gebracht en nadere afspraken met ze gemaakt. Ook zij dienen zich op school veilig te voelen.

School is verantwoordelijk voor de veiligheid van het personeel en de leerlingen. School dient te weten wie de school in- en uitloopt en door wie de kinderen van school worden gehaald!

4. Hoofddoek en andere kledingsvoorschriften vanaf groep 1 t/m 8 op school blijven stimuleren, zodat het kind in de loop naar groep 6 zelf die overweging kan maken. Vanaf groep 6 dient het kind zich te houden aan de kledingsvoorschriften.
5. Het personeel en leerlingen dienen zich wel strikt te houden aan de minimum kledingsvoorschriften zoals in punt 6 is aangegeven.

8.1 Kledingsvoorschriften voor het personeel:

Het personeel houdt zich tijdens activiteiten die verband houden met de school aan de kledingsvoorschriften opgesteld door het bevoegd gezag, welke in ieder geval inhouden dat:

- a.** zowel dames- als herenkleding fatsoen uitstralen opdat de kinderen daar een voorbeeld aan kunnen ontleen.
- b.** zowel dames- als herenkleding niet kort, strak, of doorzichtig zijn, waardoor de lichaamsvormen duidelijk zichtbaar kunnen zijn.
- c.** zowel dames- als herenkleding niet buitengewoon opvallend mogen zijn door onder andere grote afbeeldingen (van levende wezens) etc.
- d.** Een niet-moslina is verplicht tijdens activiteiten die verband houden met de school het lichaam te bedekken met: of een lange rok tot aan de enkels, of een lange broek met daaroverheen een rok/bloes tot op de knieën, uitgezonderd de haren, het hoofd, de voeten en handen. Onder activiteiten wordt onder meer verstaan de lessen, ouderavonden, oudergesprekken, sportdagen en feesten.
- e.** vrouwen dragen kleding met lange mouwen (tot aan de pols) en eveneens dienen de boezems bedekt te worden.
- f.** gebruik van opvallend make-up, sterke parfum, piercings, tatoeages, lange nagels en het dragen van niet-islamitische symbolen is niet toegestaan.
- g.** mannen behoudens horloge en ring(en) geen andersoortige sieraad dragen.
- h.** Een moslim(a) dient belijdend te zijn naar de voorschriften van de Quraan en de Soennah. Een moslima dient haar hele lichaam te bedekken, uitgezonderd haar gezicht en handen.

8.2 Kledingsvoorschriften voor de leerlingen:

Er bestaat geen twijfel dat als we onze kinderen iets op jonge leeftijd leren, dat ze op een oudere leeftijd eraan zullen wennen: "jong geleerd is oud gedaan". Om die reden heeft de Profeet (salla Allaho 3aleihie wasallam) kinderen die zeven jaar zijn bevolen om te bidden, ondanks dat ze nog niet verantwoordelijk zijn voor hun daden. De bedoeling hiervan is dat het kind er alvast aan gaat wennen. Wat betekent dat voor de kleding binnen de school:

De kinderen van groep 1 t/m 4 dat zijn kinderen tussen 4 en 8, voor die kinderen is het niet verplicht om hoofddoek en jurk (voor meisjes) en korte broek onder de knieën te dragen. Het zou fijn zijn als de ouders daar rekening mee houden.

Voor de kinderen van groep 5 is het aan bevolen dat de meisjes met hoofddoek en een rokje (minstens tot aan de knieën) met een broek er onder naar school komen. En voor de jongens een broek minstens tot aan de knieën.

Voor de kinderen vanaf groep 6 is het verplicht voor de meisjes om een hoofddoek en een jurk of rok te dragen (minstens tot aan de knieën met een lange broek eronder), en voor de jongens geen korte broeken boven de knieën of kleding die het lichaam accentueert.

Voor iedereen geldt: geen kleding met discriminerende teksten of afbeeldingen die racistische betekenissen bevatten.

9. Bewegingsonderwijs

Bewegingsonderwijs is een verplicht vak waaraan wel richtlijnen verbonden zijn. Gymlessen op scholen zijn verplicht. Verder worden regelmatig sportdagen met diverse sportactiviteiten tussen scholen georganiseerd. In Nederland moest men eerst wennen aan het aparte zwemonderwijs van meisjes en jongens. Sommige zwembaden kunnen of willen het i.v.m. gebrek aan personeel (ongemak) niet organiseren. Scholen geven zelf vaak de voorkeur aan de groepen 4 en 5 (7- en 8-jarige kinderen), omdat zij qua motoriek in voldoende mate ontwikkeld zijn, terwijl onze ouders juist bij lagere leeftijden minder bezwaar tonen voor gemengd zwemles. Dit met name op locaties waar gescheiden zwemmen op problemen kan stuiten.

Standpunt bestuur:

1. Gymlessen worden vanaf groep 7 per sekse gescheiden georganiseerd.
2. Zwemmen wordt vanuit veiligheidsoverwegingen voor zover mogelijk op Noor scholen verplicht gesteld. Om het probleem van gescheiden zwemmen en ingewikkelde kledingsvoorschriften te voorkomen, wordt bij voorkeur in groep 3 gestart met het doel dat alle leerlingen in groep 4 minstens een basis-zwemdiploma hebben.
3. Met betrekking tot de fysieke ontwikkeling en gezondheid (en tevens dialoog, participatie en inburgering) zouden onze leerlingen structureel veel meer moeten deelnemen aan reguliere sportdagen en andere evenementen zoals o.a. avondvierdaagse in hun regio.
4. Voor alle sportactiviteiten gelden de islamitische kledingsvoorschriften van de Noor scholen zoals o.a. opgenomen in het werkreglement. Daarbij dienen alle veiligheidsvoorschriften in acht te worden genomen. Desgewenst zal dit op de scholen verder worden uitgewerkt.

Bij sportactiviteiten die gemengd worden georganiseerd, wordt rekening gehouden met de kledingsvoorschriften. Dit houdt o.a. in dat men niet met korte broeken en mouwen gemengd gaat gymmen. De directeur is verantwoordelijk voor de nodige informatie verstrekking, uitvoering en handhaving van dit soort regels gebonden aan de levensbeschouwelijke identiteit van onze scholen.

10. Seksuele voorlichting

Seksuele voorlichting wordt momenteel op onze scholen vanaf groep 7 informatief door een mannelijke leerkracht aan jongens en door een vrouwelijke leerkracht aan meisjes gegeven. Bij voorkeur wordt de informatie door de godsdienstleerkrachten verzorgd. Het materiaal wordt gescreend, bij voorkeur door de godsdienstleerkracht. Obscene plaatjes over geslachtsgemeenschap worden niet behandeld of getoond. De ethische uitgangspunten (kaders) daarbij zijn intimiteit, schaamte en geen seksuele gemeenschap voor het huwelijk.

Standpunt bestuur:

1. De leerlingen krijgen proportioneel seksuele voorlichting, alleen datgene wat ze op hun leeftijd nodig hebben en ter voorbereiding op het voortgezet onderwijs en de puberteit.
2. De lessen worden gescheiden door vrouwelijke en mannelijke (bij voorkeur moslim) leerkracht of door de godsdienstleerkracht zelf verzorgd. In een vertrouwde omgeving met inachtneming van de ethische waarden en normen, zoals die in de uitgangspunten van de Noor scholen zijn vastgelegd.
3. Diversiteit in seksuele geaardheid wordt vanuit de islamitische en het maatschappelijke perspectief behandeld. Daarbij dienen scheppingsdoelen als maatstaf te worden genomen.
4. Diverse maatschappelijke (ongewenste, onethische) ontwikkelingen, zoals loverboys, seksueel getinte muziek, films, reclame en programma's dienen vanuit de islamitische waarden en normen en de algemene ethiek, kaderstellend breed aan de orde te worden gesteld.

11. Beeldende kunst (beelden, tekeningen en foto's)

Het verbod op afbeeldingen en beelden is in de 1^e plaats gerelateerd aan de afgoderij en verering van personen of andere voorwerpen. Dit betekent dan ook dat het verbod op het maken van afbeeldingen en beelden en het gebruik daarvan naar rato te maken heeft met afgoderij, verering, verheerlijking, achting of eerbied het in die mate strenger verbiedt.

Standpunt bestuur:

1. Het maken van afbeeldingen, tekeningen of beelden zijn in principe wel toegestaan volgens een groep Islam geleerden, zolang dit niet resulteert tot aanbidding, verering, verheerlijking of eerbied.
2. Beelden van levende wezens (die niet vereerd, aanbeden of met respect behandeld worden) met een educatieve doeleinde zijn gewoon toegestaan.
3. Als alternatief dienen in het schoolgebouw zo veel mogelijk islamitische ornamenten te worden opgehangen.

Een groot deel van de geleerden in de islamitische wereld is van mening dat het maken van afbeeldingen en beelden van mensen en dieren in het algemeen verboden zijn. Zij baseren zich voornamelijk op de letterlijke weergave van de ahâdith (overleveringen), waarin vermeld wordt dat engelen huizen waarin honden en beelden zijn, niet binnenkomen en Allah op de Dag der Opstanding de makers zal straffen omdat zij het niet tot leven hebben kunnen brengen. Wij moeten dit standpunt natuurlijk wel respecteren en kunnen begrijpen.

Het maken van afbeeldingen en beelden is toegestaan, het is echter verboden in de volgende gevallen, indien het gemaakt wordt;

1. met de bedoeling de schepping van Allah te evenaren,
2. met de bedoeling deze te aanbidden,
3. met de bedoeling deze te verheerlijken wat een aanleiding kan zijn tot aanbidding,
4. obscene afbeeldingen die niet bedoeld zijn voor anatomie of dergelijke wetenschappen, waarbij het een noodzaak is om er gebruik van te maken.

Dit betekent dat je afbeeldingen moet vermijden op te hangen als het kan leiden tot verheerlijking. Deze afbeeldingen zijn meestal ook aanleiding voor het verstoren van het gebed, zodra ze in de gebedsrichting (zuid-oosten) hangen. Het zijn o.a. beelden of afbeeldingen van idolen.

Een alternatief is dan gebruik te maken van islamitische ornamenten; motieven, kaligrafie en andere voorwerpen. In de islamitische wereld is men vanwege de uitspraak dat het verboden is om mensen en dieren af te beelden, motieven gaan gebruiken als middel van versiering. Deze manier van versieren heet Arabesk. In de islamitische wereld is deze vorm een groot succes en dient het dusdanig onder kunstzinnige vorming bij onze leerlingen aangemoedigd te worden. Daarmee kunnen de leerlingen hun talenten ontdekken en verder ontwikkelen.

Tekenen

Bij satire mogen personen niet worden bespot. Het karikaturaal uitbeelden van een werkelijke situatie, gewoonte of een praktijk is toegestaan zolang daarbij geen personen belachelijk worden gemaakt of worden bespot.